

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАЛАНЛЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ IV ЧАКЫРЫЛЫШ
XXVIII УТЫРЫШЫ**

КАРАР № 55

Баланлы ав.

16 май 2023 ел.

**Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Баланлы авыл
жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмә турында**

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 23 июндәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына ярашлы рәвештә Мәслим районы прокуратурасының 09.01.2023 N 02-08-01-2023 протестын карап чыгып, Мәслим муниципаль районы Баланлы авыл жирлеге Советы **КАРАР КЫЛДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Баланлы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Баланлы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Баланлы авыл жирлеге Советының 16.12.2021 30 номерлы карарының үз көчен югалтуын танырга.

3. Әлеге карарны Баланлы авыл жирлеге территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында, Мәслим муниципаль районының Баланлы авыл жирлеге сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә игълан итәргә һәм «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» (PRAVO.TARSTAN.RU) урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккач үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Авыл жирлеге башлыгы:

И.Х.Гыйлфанова

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы _____ авыл
җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының _____ авыл җирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба Җирлек) Россия Федерациясе Конституциясе, 2003 елның 06 октябрендәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» N131-ФЗ номерлы Федераль законнар, 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» N 25-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Конституциясе, 2013 елның 25 июнендәге N 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Законы, шулай ук Мөслим муниципаль районының _____ авыл җирлеге Уставы (алга таба - Поселение) нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Җирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

1.3. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.4. Муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлегә.

1.5. Россия Федерациясе муниципаль хезмәтә һәм дөүләт граждан хезмәтә үзара бәйләнеше түбәндәге юллар белән тәэмин ителә:

1.5.1. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дөүләт граждан хезмәтә вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренә бердәмлеге;

1.5.2. муниципаль хезмәт һәм дөүләт гражданлык хезмәтә үткәндә чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлеге;

1.5.3. муниципаль һәм гражданлык хезмәтә һәм өстәмә һөнәри белем өчен кадрлар әзерләүгә таләпләренә бердәмлеге;

1.5.4. дөүләт граждан хезмәтә стажын исәпләгәндә муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу һәм муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә дөүләт граждан хезмәтә стажын исәпкә алу;

1.5.5. муниципаль хезмәткәрләренә һәм дөүләт граждан хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләүнең төп шартлары һәм социаль гарантияләре нисбәте;

1.5.6. муниципаль хезмәт үткән гражданны һәм дөүләт гражданлык хезмәтә үткән гражданны, шулай ук аларның гаилә әгъзаларын туендыручысын югалткан очракта дөүләт пенсия тәэмин итүенә төп шартлары нисбәте.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - муниципаль вазыйфаны биләүче затның җирле үзидарә органы вәкаләтләрен үтәвен тәэмин итү бурычларын билгеләнгән түгәрәк белән тәэмин итү буенча җирлек Уставы нигезендә төзелә торган җирле үзидарә органындагы вазыйфасы.

2.3. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;

4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;

5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.4. Муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте, тиешле муниципаль хезмәт вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә квалификация таләпләренә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, әзерлек юнәлешенә, вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле тиешле карар кабул иткән очракта - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителә:

муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазифалары буенча югары белем һәм муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яки белгечлек буенча эш стажы, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел;

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт гражданлык хезмәте вазифаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазифаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төрдәге вазифаларында эш стажы исәпкә алына.

Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәкле белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралган булса, белгечлек буенча эш стажын, әзерлек юнәлешен исәпләгәндә әлеге белгечлек буенча эшләү чоры, граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында һәм (яки) күрсәтелгән белгечлек буенча квалификация турында документ алганнан соң, әлеге юнәлешкә әзерлек чоры кертелә.

Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек буенча эш стажын, әзерлек юнәлешен исәпләгәндә күрсәтелгән стажга гражданның (муниципаль хезмәткәрнең) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәкле белем һәм күнекмәләр, шул дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнан соң, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

Профессиональ белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәкле белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә өлкәсенә һәм төренә карап, аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре дә каралырга мөмкин.

Белгеч яки магистр дипломы булган затлар өчен диплом бирелгән көннән алып өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлешенә - муниципаль хезмәт стажының ярты елыннан да ким булмаган күләмдә яки белгечлек буенча бер ел эш стажына, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре билгеләнә.

3. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

3.1. Класс чины Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башлыгы тарафыннан бирелә.

3.1.1. Класс чины муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазифалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең алмаштырыла торган вазифасына ярашлы рәвештә, элеккеге класс чинында булган вакытын исәпкә алып, эзлекле рәвештә бирелә.

3.2. Класс дәрәжәсе беренче яки чираттагысы булырга мөмкин.

3.3. Билгеле бер төркем муниципаль хезмәт вазифасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы класс чины бирелә.

Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класс чины, дипломатик рангы, хәрби яки махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенең башка субъектының класс чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган граждан муниципаль хезмәткә кәргәндә, беренче класс чины аңа муниципаль хезмәт вазифалары төркеме чикләрендә биләгән вазифасына ярашлы рәвештә бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында муниципаль хезмәтнең квалификация разрядлары һәм сыйныф чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазифалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәт вазифалары һәм федераль дәүләт граждан хезмәте, Россия Федерациясенең башка субъекты дәүләт граждан хезмәте класслы чиннары нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, дипломатик рангларының, хәрби һәм махсус исемнәренә нисбәте кулланыла.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чинын биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класс чинында, дипломатик рангта, хәрби яки махсус званидә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенең башка субъектының класс чинында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылыгы исәпкә алына.

3.4. Беренче класслы чин муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы тәмамланганнан соң бирелә, ә сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазифасына билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк булмаган вакытта бирелә.

3.5. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәтнең секретаре һәм референты, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класслы муниципаль советник ике ел, 2 һәм 3 класслы чын муниципаль советник бер ел булып тора.

Секретарь, референт, муниципаль хезмәт киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм 1 класслы чын муниципаль киңәшче сыйныф чинында булу вакыты билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең сыйныф чинында күтәрелү аларны тиешле төркемдәге муниципаль хезмәтнең югары вазифаларына күчәргәндә мөмкин.

3.6. Бирелгән класс чинында булу вакыты ул бирелгән көннән исәпләнә.

3.6.1. Класс чины бирү көне булып класс чины бирү турында Карар кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтижеләре буенча класс чины бирелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең квалификация имтиханын тапшыру көне класс чины бирелгән көн дип санала.

3.7. Чираттагы сыйныф чины муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтне үтү өчен билгеләнгән срок тәмамланганнан соң, муниципаль хезмәткәрләрнең үз хезмәт бурычларын тиешенчә үтәвә һәм муниципаль хезмәткәргә бирелә торган сыйныф чинына тиң яки аннан югарырак сыйныф чины каралган муниципаль хезмәт вазифасын биләвә шартларында бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәзалары булган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук хезмәт тикшерүе үткәрелгән яки жинаять эше кузгатылган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

3.8. Муниципаль хезмәттә аерым аерымлыклары өчен бүлөкләү чарасы буларак муниципаль хезмәткәргә класс чины бирелергә мөмкин:

1) класс чинында булу вақыты төмамланганчы, әмма элек бирелген класс чинында алты айдан да иртәрәк булмаганнан соң, муниципаль хезмәт вазифаларының бу төркеменә туры килгән чираттагы класс чиныннан югары түгел;

2) муниципаль хезмәт вазифалары төркеме чикләрендә сыйныф дәрәжәләре эзлеклелеген сакламыйча, бер баскычка югарырак, аңа алмаштырыла торган вазифа керә, 1 нче класс 3 нче класс чины булган муниципаль хезмәткәр, әмма 3.5 пунктында билгеләнгән срок төмамланганнан да иртәрәк түгел. 3 нче өлештә муниципаль хезмәтне үтү өчен 3 нче класслы тиешле класс чинында.

3.9. Муниципаль хезмәткәрне элеккеге төркем чикләрендә муниципаль хезмәтнең югарырак вазифасына билгеләгәндә, әгәр аның элеккеге класс чинында булу вақыты төмамланса, аңа чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазифасына билгеләгәндә, ул муниципаль хезмәт вазифаларының элек биләгәннән югарырак төркеменә карый, күрсәтелгән хезмәткәргә, әгәр бу класс чины муниципаль хезмәткәрнең класс чиныннан югарырак булса, муниципаль хезмәт вазифалары төркеме өчен беренче булып класс чины бирелә. Бу очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм элеккеге класс чинында булу вақытын исәпкә алмыйча бирелә.

3.10. Муниципаль хезмәтнең баш, әйдәп баручы, өлкән, кече вазифаларын вәкаләтләре срогы чикләнмичә биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класс чины квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәтнең югары вазифаларын вәкаләтләре срогы чикләнмичә биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, әгәр квалификация имтиханын тапшыру турында карарны әлеге хезмәткәрләр жирле үзидарә органы житәкчесе кабул итсә, квалификация имтиханын тапшырганнан соң сыйныф чины бирелә.

Квалификация имтиханы дөүләт граждандар хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

3.11. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушылган документлар исемлегенә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

3.12. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында карар, 3.7 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән очрактардан тыш, 3 нче өлеш бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханы уздырылган көннән;

2) барлык кирәкле документлар белән бергә класс чинын бирү турында тәкъдим кертелгән көннән башлап, квалификация имтиханысыз класс чинын биргәндә, класс чинын бирергә вәкаләтле жирле үзидарә органына яки вазифаи затка.

3.13. Муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең башка вазифаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазифасына билгеләгәндә, аңа бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класс чины бирелгәнчә саклана.

3.14. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында мәгълүмат муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә һәм хезмәт кенәгәсенә (булган очракта) кертелә. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында мәгълүмат шулай ук аның хезмәт эшчәнлегенә турында мәгълүматка кертелә.

3.15. Бирелгән класс чины муниципаль хезмәттән азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә (шул исәптән пенсиягә чыккач), шулай ук муниципаль хезмәткә яңадан кергәндә муниципаль хезмәткәрдә саклана.

3.16. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазифасына билгеләгәндә, аңа бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класс чины бирелгәнчә саклана.

3.17. Бирелгән класс чиныннан мөхрүм итү федераль законнарда ярашлы рәвештә суд карары буенча мөмкин.

4. Муниципаль хезмәткәрнең хокукий хәле

4.1. Муниципаль хезмәткәр булып әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирле бюджет акчалары хисабына түләнгән торган акчалата ярдәм өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча бурычларны башкаручы граждандан санала.

4.2. Техник тәэмин итү буенча бурычларны үтәүче затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын алмаштырмый һәм муниципаль хезмәткәрләр булып саналмый.

4.3. Муниципаль хезмәткәр:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфа бурычларын үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча үсеш шартлары белән танышу;

2) вазифа бурычларын үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракты) нигезендә хезмәт хақы һәм башка түләүләр;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләүле отпуск бирү белән тәэмин ителә торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазифа бурычларын үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук җирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы буенча катнашу;

7) муниципаль хокукий актка ярашлы рәвештә җирле бюджет акчалары хисабына өстәмә һөнәри белем алу;

8) шәхси мәгълүматларын яклау;

9) шәхси эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлегенә турында фикерләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук шәхси эшенә аның язма аңлатмаларын кертү;

10) берләшмә, шул исәптән үз хокукларын, социаль-иқтисади һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәри берлекләр булдыру хокукы;

11) шәхси хезмәт бәхәсләрен хезмәт законнары нигезендә карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән аларны бозуларны судка шикаять итү;

12) Россия Федерациясенең законнары нигезендә пенсия тәэмин ителеше.

4.4. Муниципаль хезмәткәр, җирлек башкарма комитеты җитәкчесенең алдан язмага хәбәр итүеннән, әгәр бу мәнфәгатьләр конфликтна китермәсә һәм «муниципаль хезмәт турында»гы Федераль законда башкасы каралмаган булса, башка түләүле эшкә башкаручыга хокуклы.

4.5. Муниципаль хезмәткәр:

1) Россия Федерациясенең Конституциясен, федераль конституцион законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын, җирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә вазифа бурычларын үтәргә;

3) вазифа бурычларын үтәгәндә кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, расасына, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга мөнәсәбәтенә, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарэ органында билгелэнгән эчке хезмэт тәртибе кагыйдэләрен, вазифа инструкциясен, хезмэт мәгълүматлары белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазифа бурычларын тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклау;

6) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматларны, шулай ук аңа вазифа бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә билгеле булган мәгълүматларны, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм дәрәжәсенә кагылышлы мәгълүматларны ачмаска;

7) дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазифаи бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) үз гаиләсенә үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләргә билгелэнгән тәртиптә тапшырырга;

9) жирлек башкарма комитеты җитәкчесенә Россия Федерациясе гражданлыгын яки чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) туктату турында язма рәвештә хәбәр итәргә, аңа ярашлы рәвештә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы, муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (гражданлыгы) туктатылган көннән алып биш эш көннән дә соңга калмыйча - Россия Федерациясенә халыкара килешүендә катнашучы, аңа ярашлы рәвештә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы;

9.1) муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) алган көннән биш эш көннән дә соңга калмыйча, чит ил дәүләтенә гражданлыгын (гражданлыгын) алу яисә чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы яшәү рәхсәтен яисә башка документны алу турында жирлек башкарма комитеты җитәкчесенә язма рәвештә хәбәр итәргә, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон, башка федераль законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгелэнгән чикләүләргә үтәү, йөкләмәләргә үтәү, тыюларны бозмау;

11) жирлекнең башкарма комитеты җитәкчесенә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына нинди дә булса затның коррупцион хокук бозулар кылуга этәрү максатыннан аңа мөрәҗәгать итүенә барлык очраклары турында хәбәр итәргә;

12) жирлек башкарма комитет җитәкчесенә вазифаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә;

4.6. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән законсыз йөкләмәне үтәргә хокукы түгел. Муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган тиешле җитәкчедән йөкләмә алганда, муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, йөкләмә биргән җитәкчегә язма рәвештә әлеге йөкләмәнең законсызлыгын дәлилләүне тапшырырга тиеш бу йөкләмә. Әлеге йөкләмәне җитәкче язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмә үтәлгән очракта муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән җитәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

4.7. Әгәр муниципаль хезмәткәр кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (катнашу өлешләренә, оешмаларның устав (склад) капиталындагы пайларга) ия булса, ул мәнфәгатьләр конфликтны булдырмау максатыннан, үзенә караган кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (катнашу өлешләренә, оешмаларның устав (склад)

капиталындагы пайларга) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышаныч идарәсенә тапшырырга тиеш.

5. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр

5.1. Граждани муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кәргән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кәргән суд карары буенча юкка чыгаручы жәзага хөкем итү;

3) әгәр граждани дөгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса, дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рәхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган авыру булу. Диспансерлаштыру узуга тәртибе, мондый авырулар исемлегә һәм медицина учреждениесе бәяләмәсенә рәвешә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлегә вазыйфаи затның турыдан-туры буйсынуына яки контролендә булуына бәйлә булса, жирле администрацияне житәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуга бәйлә булса, муниципаль хезмәт башлыгы белән якин туганлык яки үзлек (ата-аналар, ирле-хатыннар, балалар, абыйлар, апалар, шулай ук абыйлар, апалар, ата-аналар, ир белән хатынның балалары) яки аларның берсенә икенчесенә буйсынуы;

6) чит ил гражданының муниципаль хезмәттә булырга хокукы булган Россия Федерациясе гражданылыгы яки чит ил гражданылыгы (подданствосы) туктатылса;

7) чит ил гражданылыгы (подданствосы) яисә, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кәргәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы кәрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кәргәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

9.1) әлегә Нигезләмәнең 23.8 статьясында каралган белешмәләрне тапшырмау;

10) аны чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданнырдан гайре) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бирү өчен Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә билгеләнгән срок тәмамланган көннен алып 10 ел эчендә, ә күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе чакырылыш комиссиясе карары күрсәтелгән бәяләмә буенча гражданның күрсәтелгән бәяләмәсенә карата судка шикаять белдерелгән булса, - суд карары законлы көченә кәргән көннен алып 10 ел эчендә гражданның күрсәтелгән бәяләмә буенча Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясе карарына шикаять бирелмәгән булуы ачыкланган.

11) аларга чит ил агенты статусын сатып алу.

5.1.1. Жирлек гражданы ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле

жирлек территориясендә урнашкан жирлек Башкарма комитеты житәкчесе, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, шулай ук бертуганнар, апа-сеңелләр, балаларның ата-аналары, балалары) белән ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын башкара алмый.

5.2. Граждандан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

5.3. Жирле үзидарә органы житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын төшереп калдыру максатларында әлеге жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында алар тарафыннан тиешле вазыйфаны биләү чорында муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен тәкъдим итә алмый.

6. Муниципаль хезмәт белән бәйлә тыюлар

6.1. Муниципаль хезмәт узуга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәге очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында;

2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә түләүсез нигездә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан съездда (конференциядә) яисә башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез мөлкәт милекчеләре ширкәтләренең гомуми жыелышында катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел һөнәр берлеге оешмасының сайланулы органы тарафыннан башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рөхсәте белән катнашу;

в) Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре советында, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында Жирлек Советы мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) Жирлек муниципаль хокукый актлар нигезендә идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә урнашкан оешма, гамәлгә куючы (катнашучы) булып торучы (акционер) гражданның мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтүне, оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләре турында жирлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

2.1.) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсән яки ышанычлы кешеләр аша шөгыйльләнергә;

3) жирле үзидарә органында өченче затлар эшләре буенча вәкил яки вәкил булырга, анда ул муниципаль хезмәт вазифасын башкара, яки федераль законнарда башкасы каралмаган очракта, аңа турыдан-туры буйсынган яки контрольдә тотылган;

4) физик һәм юридик затлардан (бүлөкләр, акчалата бүлөкләү, ссудалар, хезмәтләр, күңел ачулар, ял, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүлөкләр) вазифа хәленә бәйлә рәвештә яки вазифа бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә бүлөкләр алырга.

Муниципаль хезмәткәрнең протокол чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйлә бүлөкләре муниципаль милек буларак таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына тапшырыла, анда ул муниципаль хезмәт вазыйфасын башкара, Россия Федерациясе Гражданлык кодексында билгеләнгән очрактардан тыш. Беркетмә чарасы, хезмәт командировкасы яки башка рәсми чара белән бәйлә бүлөкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясенәң норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып ала ала;

5) халыкара һәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белән килешү буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкалардан тыш, физик һәм юридик затлар акчасына командировкаларга чыгу, жирле үзидарә органы, шулай ук дөүләт хакимияте органнары һәм чит илләрнең жирле үзидарә органнары;

6) вазифа бурычларын үтәү белән бәйлә булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларын, башка муниципаль милекне куллану;

7) муниципаль хезмәт белән бәйлә булмаган максатларда федераль законнарда ярашлы рәвештә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга каралган мәгълүматларны яки вазифа бурычларын үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматларын ачу яки куллану;

8) жирле үзидарә органы, аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазифа бурычларына кермәсә, жәмәгатьчелек алдында, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында, жәмәгать фикерләрен, фикерләрен һәм бәяләмәләрен кабул итәргә;

9) Әгәр аның вазифа бурычларына әлеге оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керә икән, жирлек башлыгының язма рәхсәтеннән башка чит ил дөүләтләренең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләренең, башка ижтимагый берләшмәләренең һәм дини берләшмәләренең бүлөкләрен, мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни исемнәрдән тыш) кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифа позициясенәң өстенлекләрен куллану;

11) үзенең вазифалы урынын сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә куллану, шулай ук муниципаль хезмәткәр сыйфатында күрсәтелгән берләшмәләргә мөнәсәбәтне ачык белдерү;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) булдырырга яки күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен жайга салу максатыннан вазифа бурычларын үтәүне туктатырга;

14) идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

15) жирлек башкарма комитеты житәкчесенәң язма рәхсәтеннән башка Россия Федерациясе халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган очракта, чит ил дөүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбенә генә финанслана торган түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә.

6.2. Граждан муниципаль хезмэттән азат ителгәннән соң оешмалар яки физик затлар мәнфәгатьләрендә вазифа бурычларын үтәү белән бәйләп рәвештә аңа билгеле булган конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яки хезмәт мәгълүматларын таратырга яки кулланырга хокукы түгел.

6.3 Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында әлеге оешмада хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш биләргә һәм (яисә) әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына кәргән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгынан башка әлеге оешмада гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокукы түгел.

7. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын жиңеләйтү

7.1. Мәнфәгатьләр конфликтны дип, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу буенча чаралар күрү бурычын күздә тоткан вазифаны биләүче кешенең шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган) аның вазифа (хезмәт) бурычларын тиешле, объектив һәм гадел үтәвенә (вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга) йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган хәл аңлатыла.

7.2. Шәхси кызыксыну астында керемнәрне акча, башка мөлкәт рәвешендә, шул исәптән мөлкәти хокуклар, мөлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә алу, башкарылган эшләр нәтижеләре яисә Нигезләмәнең 7.1 п.пунктында күрсәтелгән зат тарафыннан якин һәм (яисә) аның белән якин мөнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ирләр, балалар, бертуганнар, сеңелләр, шулай ук ир белән хатын һәм балаларның бертуганнары, ата-аналары, балалары), Нигезләмәнең 7.1.п.пунктында күрсәтелгән зат булган гражданныр яисә оешмалар һәм (яисә) аның белән якин мөнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ир белән хатын, хатын-кызлар, яисә хатын-кызлар) корпоратив яисә якин мөнәсәбәтләргә бәйлә затлар алу мөмкинлегә аңлашыла.

7.3. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтнына китерә яисә китерергә мөмкин булган шәхси мәнфәгатьләре барлыкка килүе турында белгән жиңеләткән башкарма комитеты жиңеләткән, әлеге муниципаль хезмәткәрне, аның өчен муниципаль вазыйфадан читләштерелү чорында, аның өчен акчалата ярдәмне саклап, муниципаль вазыйфадан читләштерелүгә кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

7.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәвен тәэмин итү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу өчен жиңеләткән үзидарә органында комиссия төзелде.

Комиссия даими булмаган нигездә жиңеләткән үзидарә органының хокукый акты белән формалаштырыла. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

Комиссия составына яллаучы (эш бирүче) һәм (яисә) ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр вәкиле, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйләп мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни һәм мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкиле керә. Бәйсез экспертлар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Комиссия составы Комиссия кабул иткән карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп формалаштырыла.

7.5. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликты ягы булып торучы вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнче һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликты килеп чыгуга сәбәп булган файдадан баш тартуында торырга мөмкин.

7.6. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлары) булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләргә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре) Россия Федерациясә гражданлык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

7.7. Мәнфәгатьләр конфликты ягы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чараларын күрмәве муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.8. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.9. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр:

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга;
2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәмин итәргә, нинди дә булса иҗтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданның һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданның карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясыя торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйлә гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлек тотарга;

5) гражданның белән эш итүдә төзәтмәләр күрсәтергә;

6) Россия Федерациясә халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм традицияләренә хөрмәт күрсәтергә;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләренә мөдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;

9) аның муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булып торучы муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләргә сәяси партияләр, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуга мөжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

8. Муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм туктату тәртибе

8.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясә дәүләт телен белүче 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында

күрсәтелгән хәлләр булмаганда, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән тиешле квалификация таләпләренә туры килә торган гражданнар муниципаль хезмәткә керергә хокуклы.

8.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә жөнәсенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

8.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясә Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

3) паспорт;

4) хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрактан тыш, хезмәт кенәгәсен һәм (яисә) хезмәт эшчәнлегә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләре;

5) белем турында документ;

6) индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслый торган документ, моңа хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрактан керми;

7) Россия Федерациясә территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;

8) запаста торучы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен - хәрби исәпкә алу документлары;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

10.1) әлегә Нигезләмәнең 23.8 пункттында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясә Президенты указларында һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

8.4. Муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырылган белешмәләр законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

8.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

8.6. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә гамәлгә ашырыла. .

8.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү турында Жирлек башкарма комитеты житәкчесә күрсәтмәсә белән рәсмиләштерелә.

8.8. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенәң яклары булып Поселения башкарма комитеты житәкчесә һәм муниципаль хезмәткәр тора.

8.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә билгеләнгән рәвештәгә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклыгын бирү тәртибе һәм рәвешә Жирлек башлыгының хокукый акты белән раслана.

8.10. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәғлүматлары, аның һөнәри хезмәт эшчәнлегә һәм муниципаль хезмәтнең стажы (гомуми дәвамлылығы турында) турында мәғлүматлар муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә кертелә, ул катгый хисап документы булып тора

Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар кушып бирелә.

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирлек башкарма комитетының кадрлар хезмәте тарафыннан алып барыла һәм муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең яңа урынына күчәргәндә күрсәтелгән муниципаль хезмәт урыны буенча тапшырыла. Бер муниципаль хезмәткәрнең берничә шәхси эшен алып бару рәхсәт ителми.

8.11.Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше муниципаль хезмәтнең соңгы урыны буенча жирлек башкарма комитеты архивында саклана.

8.12.Жирлек башкарма комитеты бетерелгәндә муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла, аңа Жирлек башкарма комитетының яисә аның хокук варисына юкка чыгарылган функцияләре тапшырыла.

8.13. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренә шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

8.14. Хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсен туктатуның гомуми нигезләре түбәндәгеләр була:

- 1) якларның килешүе;
- 2) хезмәт шартнамәсе срогы тәмамлану, моңа хезмәт мөнәсәбәтләре асылда дәвам иткән һәм бер як та аларны туктатуны таләп итмәгән очраklar керми;
- 3) хезмәткәр инициативасы буенча хезмәт шартнамәсен өзү;
- 4) эш бирүче инициативасы буенча хезмәт шартнамәсен өзү;
- 5) эшчене аның үтенече яисә аның ризалыгы белән башка эш бирүчегә эшкә күчерү яисә сайланулы эшкә күчү (вазыйфа);
- 6) оешма мөлкәте милекчесен алмаштыруга, оешманың буйсынучанлығы (буйсынучанлығы) үзгәрүгә йә аны үзгәртеп коруга бәйле рәвештә эш дәвам итүдән баш тарту;
- 7) хезмәт шартнамәсенә билгеле бер яклары үзгәрүгә бәйле рәвештә, хезмәткәрнең эшне дәвам итүдән баш тартуы;
- 8) хезмәткәрнең федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә бирелгән медицина нәтижәсе нигезендә үзенә кирәк булган башка эшкә күчәрүдән баш тартуы яки эш бирүченең тиешле эше булмавы;
- 9) хезмәткәрне эш бирүче белән бергә башка жирлеккә күчәрүдән баш тартуы;
- 10) якларның ихтыярына бәйле булмаган хәлләр;
- 11) әгәр бу хокук бозу эшне дәвам итү мөмкинлеген юкка чыгарса, Хезмәт кодексында яисә башка федераль законда билгеләнгән хезмәт шартнамәсе төзү кагыйдәләрен бозу.

Хезмәт килешүе башка федераль законнарда каралган башка нигезләр буенча да туктатылырга мөмкин. "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законның 9 статьясындагы 3 өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә Поселения башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына, аны коррупциячел хокук бозуларны кылуга этәрү максатыннан, нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнең барлык очраklары турында хәбәр итү вазыйфаи бурычларын үтәмәү муниципаль хезмәттән азат ителүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылыкның башка төрләренә җәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.15. Югарыда күрсәтелгән нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән

хезмэт килешүе, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча түбәндәге очрақларда таркалырга мөмкин:

- 1) муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү;
- 2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;
- 3) административ жәза куллану;
- 4) муниципаль хезмәткәрләргә чит ил агенты статусын сатып алу.

8.16. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу срогын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтәндә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рәхсәт ителә.

8.17. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмэт вазыйфасыннан эштән азат ителүе муниципаль хезмәткәр хезмэт уза торган жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә, ул муниципаль хезмэт вазыйфасыннан азат ителү өчен нигез булырга тиеш.

8.18. «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмэт узган жирле үзидарә органы тарафыннан муниципаль хезмәткәр ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

9. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

9.1. Аттестация муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлегә нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килүен билгеләү максатыннан үткәрелә.

9.2. Аттестация муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, жирле үзидарә органында муниципаль хезмэт вазыйфаларын кыскартканда муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүгә өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләрне, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең хезмэт хақы шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә ярдәм итәргә тиеш.

9.3. Муниципаль хезмәткәрләр аттестациягә дучар ителми:

- 1) бер елдан да кимрәк муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүче;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөкле хатын-кызлар;
- 4) Өч яшькә кадәр йөкләлек һәм бала табу буенча ял итүчеләр яки бала карау буенча ялда булганнар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк мөмкин түгел;
- 5) вакытлы хезмэт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүчеләр.

9.4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

9.5. Эшкә алучының (эш бирүченең) вәкиле карары буенча муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү өчен түбәндәге нигезләмәләрне үз эченә алган жирле үзидарә органының хокукый акты чыгарыла:

- 1) аттестация комиссиясе төзү турында;
- 2) аттестация үткөрү графигын раслау турында;
- 3) аттестация комиссиясе эше өчен кирәкле документларны эзерләү турында.

9.6. Аттестация комиссиясе «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Бердәм конкурс комиссиясен һәм Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Бердәм аттестация комиссиясен төзү турында» Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Советы карары белән төзелә.

10. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс

10.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмэт вазыйфасын биләгәндә

хезмэт килешүе тәзү алдыннан конкурс үткәрелергә мөмкин.

10.2. Конкурс үткәрелми:

а) муниципаль хезмәтнең билгеле бер вакытка алмаштырыла торган вәкаләтләренә билгеләгәндә;

б) ашыгыч хезмәт килешүе төзегәндә;

в) муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә, медицина нәтижәсе нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча вазифа бурычларын үтәү, биләгән вазыйфасын кыскарту, жирле үзидарә органын үзгәртеп кору, бетерү яки аның структурасын үзгәртү мөмкин булмаган очракта;

г) муниципаль хезмәт вазифасына конкурс нигезендә формалаштырылган кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәр (граждан) билгеләнгәндә;

д) муниципаль хезмәт вазифаларына билгеләнгәндә, муниципаль хезмәт вазифаларының кече төркеменә карый;

е) муниципаль хезмәтне аерым вазифаларга билгеләгәндә, вазифа бурычларын үтәү дөүләт серен тәшкит итүче мәгълүматларны куллану белән бәйлә.

10.3. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә Конкурс (алга таба - конкурс) гражданның муниципаль хезмәткә тигез керү конституцион хокукын, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең конкурс нигезендә вазыйфаи үсешкә хокукын тәэмин итә.

10.4. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы булганда (муниципаль хезмәткәр алмаштырмаган) жирлек башкарма комитеты житәкчесе карары буенча игълан ителә.

10.5. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына кандидатларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килүен бәяләүдән гыйбарәт.

10.6. Конкурста катнашу хокукына 18 яшькә житкән, Россия Федерациясенә дөүләт телен белгән һәм муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килгән Россия Федерациясе гражданны ия.

Муниципаль хезмәткәр конкурс үткәрү чорында нинди вазифаны биләвенә карамастан, гомуми нигездә конкурста катнашырга хокуклы.

10.7. Конкурс үткәрү һәм конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турында хәбәр, шулай ук муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе проекты массакуләм мәгълүмат чараларында конкурс уздырылачак көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча басылып чыга.

10.8. Конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турындагы хәбәрдә конкурс уздыру датасы, вакыты һәм урыны, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы исеме; әлегә вазыйфаны биләүгә дөгъва кылучыга куела торган таләпләр; документларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлегә Нигезләмәнең 10.9 пункты нигезендә тапшырылырга тиешле документлар исемлегә; күрсәтелгән документлар кабул ителгәнче вакыт, шулай ук конкурс турында төгәл мәгълүмат чыганагы (телефон, факс) турында белешмәләр күрсәтелә.

10.9. Конкурста катнашырга теләк белдергән Россия Федерациясе гражданы конкурс комиссиясенә тәкъдим итә:

а) конкурс комиссиясе рәйсе исеменә шәхси гариза;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

в) паспортның яки аны алыштыручы документның күчермәсен (тиешле документ конкурстка килгәч шәхсэн күрсәтелә);

г) кирәкле һөнәри белемне, эш стажын һәм квалификациясен раслаучы документлар:

хезмәт кенәгәсе һәм (яки) хезмәт эшчәнлегә турында мәгълүматлар, хезмәт

килешүе (контракты) беренче тапкыр төзелгән очрактардан тыш, законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән;

һөнәри белем турында документларның күчermәләре, шулай ук гражданның өстәмә һөнәри белем турында, гыйльми дәрәжә бирү турында, гыйльми исем бирү турында, эш (хезмәт) урыны буенча нотариаль яисә кадрлар хезмәтләре тарафыннан таныкланган документларның күчermәләре;

д) медицина учреждениесенең гражданның муниципаль хезмәткә керүенә яки аны узуына комачаулаучы авыруның булмавы турында Россия Федерациясә Хөкүмәтә билгеләгән форма буенча мондый авырулар исемлегендә каралган нәтижәсә.

10.10. Вакантлы вазыйфаны биләүгә конкурста катнашучы теләсә кайсы вакытта үз гаризасын кире алырга хокуклы.

10.11. Тәкъдим ителгән документларны кабул итү һәм тикшерү конкурс комиссиясә секретаре тарафыннан башкарыла.

10.12. Граждани муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килмәве, шулай ук муниципаль хезмәт турында законнарда муниципаль хезмәткә керү һәм аны узу өчен билгеләнгән чикләүләр белән бәйлә рәвештә конкурста катнашырга рөхсәт ителми.

10.13. Әлегә Нигезләмәнең 10.9 пунктында күрсәтелгән документлар массакүләм мәгълүмат чараларында кабул ителүләре турында хәбәрләр басылып чыкканнан соң 20 көн эчендә конкурс комиссиясенә тапшырыла.

Документларны вакытында тапшырмау һәм (яки) аларны житди сәбәпсез тулы күләмдә тапшырмау гражданига аларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Документларны вакытында тапшырмаган очракта, аларны тулы күләмдә тапшырмаган очракта, житди сәбәпләр аркасында, конкурс комиссиясә рәисә карары белән аларны кабул итү срогы күчерелергә мөмкин.

10.14. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы әлегә карарга Россия Федерациясә законнары нигезендә шикаять белдерергә хокуклы.

10.15. Конкурс комиссиясә рәисә конкурсның киләсә этабына кадәр 20 көннән дө соңга калмыйча, конкурста катнашырга рөхсәт ителгән гражданига (алга таба кандидатлар) аны үткөрү датасы, урыны һәм вакыты турында хәбәрләр жибәрә..

Конкурс уздырганда кандидатларга Россия Федерациясә Конституциясә, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хокуklarның тигезлеге гарантияләнә.

10.16. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткөрү өчен жирлекнең башкарма комитеты житөкчесә күрсәтмәсә белән конкурс комиссиясә төзелә. Конкурс комиссиясә вәкаләтләре аттестация комиссиясенә йөкләнергә мөмкин. Конкурс комиссиясә составы, аның эш вакыты һәм тәртибе, шулай ук конкурсны уздыру методикасы муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

10.17. Конкурс комиссиясә рәис, рәис урынбасары, секретарь, комиссия әгъзалары составында төзелә һәм 5 кешедән тора.

Конкурс комиссиясә рәисә Конкурс комиссиясә эшчәнлегенә житөкчелек итә һәм аның эшен оештыра.

Конкурс комиссиясә секретаре конкурс комиссиясә утырышларына материаллар әзерләүне тәмин итә, утырышны чакыру турында конкурс комиссиясә әгъзаларына хәбәр итә, комиссия әгъзаларына көн тәртибе турында хәбәр итә, гаризалар, документлар кабул итә һәм терки, конкурс комиссиясә карарлары проектларын әзерли, конкурс комиссиясә рәисә кушуы буенча кандидатларга хәбәр итүне тәмин итә.

Конкурс комиссиясенә сан составы биш кешедән ким була алмый. Конкурс комиссиясә эшенә бәйсез экспертлар жәлеп ителергә мөмкин. Экспертлар

тарафыннан кандидатларның һөнәри сыйфатларын бәяләү муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре турында карар чыгарганда исәпкә алына.

10.18. Конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе кандидатларны мөғариф, муниципаль, гражданлык яки башка дөүләт хезмәте үтү, башка хезмәт эшчәнлеген гәмәлгә ашыру турында тәкъдим ителгән документлар нигезендә бәяли.

Кандидатларның һөнәри һәм шәхси сыйфатларын бәяләгәндә, конкурс комиссиясе муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына тиешле квалификация таләпләреннән һәм бу вазыйфа буенча вазифа инструкциясенә башка нигезләмәләреннән чыгып эш итә.

10.19. Конкурс комиссиясе утырышы кимендә өч кандидат булганда үткәрелә.

Конкурс комиссиясе утырышы, әгәр анда составның яртысыннан ким булмаган өләше булса, хокуклы дип санала. Конкурс комиссиясе карарлары утырышта катнашучы әгъзаларының ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тавышлар тигез булганда, конкурс комиссиясе рәисе тавышы хәл иткүче булып тора.

10.20. Конкурс комиссиясе карары кандидат булмаган вакытта кабул ителә һәм аны муниципаль хезмәтнең вакантлы вазифасына билгеләү яки мондый билгеләнүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

10.21. Конкурс комиссиясенә тавыш бирү нәтижәләре рәис, рәис урынбасары, секретарь һәм утырышта катнашкан комиссия әгъзалары имзалаган карар белән рәсмиләштерелә.

10.22. Конкурс нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты житәкчесенә конкурс жиңүчесен муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләү турында боерыгы чыгарыла һәм конкурс жиңүчесе белән хезмәт килешүе төзелә.

10.23. Конкурста катнашкан кандидатларга конкурс тәмамланганнан соң бер ай эчендә язма рәвештә нәтижәләре турында хәбәр ителә.

10.24. Конкурста катнашырга рәхсәт ителмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына дөгъва итүчеләрнең һәм конкурста катнашкан кандидатларның документлары конкурс тәмамланганнан соң өч ел эчендә язма гариза буенча кире кайтарыла ала. Бу вакыт тәмамланганчы документлар архивта саклана.

10.25. Конкурста катнашу белән бәйле чыгымнар (конкурс уздырыла торган урынга барып кайту, торақ бинаны арендау, яшәү, элемент чаралары хезмәтләреннән файдалану һәм башкалар) кандидатлар тарафыннан үз акчалары хисабына башкарыла.

10.26. Кандидат Россия Федерациясе законнары нигезендә конкурс комиссиясе карарына шикаять бирергә хокуклы.

11. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

11.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә башкарыла.

11.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясенә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә вазыйфаи бурычларын үтәү өчен кирәкле белгечлек, әзерлек юнәләше, белемнәр һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәләшенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленә муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәләшенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында карары булганда;

2) башкарма комитет эшчәнлеген жайга сала торган акт нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм жаваплылыгы анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының бурычлары һәм функциональ үзенчәлекләре белән жайга сала торган акт нигезендә вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә

үтәмәгән) өчен;

3) муниципаль хезмәткәр билгеле бер карарларны үзлегеннән кабул итәргә хокуклы яки бурычлы булган мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яки) идарә итү һәм башка карарлар проектларын эзерләгәндә катнашырга хокуклы яки бурычлы булган мәсьәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасы буенча карарлар эзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү сроклары һәм процедуралары;

6) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын шул ук башкарма комитетта муниципаль хезмәткәрләр, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданныр һәм оешмалар белән үтәүгә бәйле рәвештә хезмәт эшчәнлеге процедурасы.

11.3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасын биләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген аттестацияләүгә, планлаштыруга конкурс үткәргәндә исәпкә алына.

11.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре кадрлар резервына керткәндә, муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә һәм бүлөкләү уздырганда һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

12. Эш (хезмәт) вакыты. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

12.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә көйләнә.

12.2. Муниципаль хезмәткәргә ел саен отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

12.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле отпусклары төп түләүле отпусклардан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

12.4. Башка төркемнәрнең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә ел саен 30 календарь көнлек төп түләүле отпуск бирелә.

12.5. Ел саен өстәмә түләүле отпусклар муниципаль хезмәткәргә хезмәт стажы өчен (10 календарь көннән артык булмаган), шулай ук федераль һәм республика законнарында каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә ел саен өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн хисабына исәпләнә. Нормалаштырылмаган эш көне өчен еллык өстәмә түләүле отпуск, шулай ук Федераль законда каралган бүтән очракларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск еллык төп түләүле отпускның гомуми озынлыгының хәзерге өлешеннән һәм ел саен өстәмә түләүле отпускның озынлыгынан артып китә.

Нормасыз хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә ел саен өч календарь көн дәвам иткән нормасыз хезмәт көне өчен өстәмә түләүле отпуск бирелә

12.6. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләп бирелә ала, шул ук вакытта отпускның бер өлеше 14 календарь көннән ким булмаста тиеш. Жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе белән килешү буенча муниципаль хезмәткәргә башка озынлыктагы отпускның бер өлеше бирелергә мөмкин.

12.7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча жирлек башкарма комитеты житәкчесе карары белән бер елдан да артык булмаган акчалата ярдәмне саклап калмыйча отпуск бирелергә мөмкин.

12.8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата ярдәмне сакламыйча отпуск бирелә.

13. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хакы

13.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата тәэмин ителеше муниципаль хезмәткәрнең вазифалы хезмәт хакыннан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

13.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) күпьяллык хезмэт хакына айлык өстәмә;
- 2) муниципаль хезмэтнең аерым шартлары өчен вазифа хезмэт хакына айлык өстәмә;
- 3) муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, түләү тәртибен яллаучы вәкиле (эш бирүче) билгели торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр;
- 4) айлык акчалата бүләкләү;
- 5) класс дәрәжәсе өчен айлык өстәмә;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

13.3. Вазыйфаи хезмэт хакы күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе жирлек Советы карары белән Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнә.

14. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

14.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантия бирелә:

- 1) вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә вазифа бурычларын үтәүне тәэмин итүче эш шартлары;
- 2) акчалата эчтәлекне вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;
- 3) Эш (хезмэт) вакытының нормаль дөвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләүле отпуск биерү белән тәэмин ителә торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәр һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң, медицина хезмәте күрсәтү;
- 5) күпьяллык хезмәте өчен һәм инвалидлык белән бәйле пенсия тәэмин ителеше, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә вафат булган очракта пенсия тәэмин ителеше;
- 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китергән очракта, аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә мәжбүри дөүлэт иминияте;
- 7) муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтне үтәве вакытында яки аны туктатканнан соң, әмма аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә, авыру яки эшкә сәләтен югалту очрагына мәжбүри дөүлэт социаль иминияте;
- 8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда вазифа бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә көч кулланудан, янаулардан һәм башка законсыз гамәлләрдән яклау.

14.2. Жирлекнең башкарма комитеты юкка чыгарылгач яки жирлекнең башкарма комитеты хезмәткәрләре штаты кыскартылгач, муниципаль хезмәткәргә, оешма юкка чыгарылгач яки оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылгач, хезмәткәрләр өчен хезмэт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

14.3. Муниципаль хезмәткәрләргә жирлек уставы белән өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

15. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

Жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр тулы күләмдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән пенсия белән тәэмин итү өлкәсендә хокукларга ия булалар.

16. Муниципаль хезмэт стажы. Муниципаль хезмэт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмэт стажына (гомуми дөвамлылыгына) биләү чорлары кертелә:

- 1) муниципаль хезмэт вазыйфалары;
- 2) муниципаль вазыйфаларны;
- 3) Россия Федерациясенәң дәүләт вазыйфаларын һәм Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфаларын;
- 4) дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм башка төр федераль дәүләт хезмәте вазыйфалары;
- 5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган елларны эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дөвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмэт стажына, әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорыннан тыш, шулай ук «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлешә нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына керә торган (исәпләнә) вазыйфалар биләү чорлары да кертелә (исәпләнә).

3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмэт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә башка чорлар кертелә (исәпләнә).

4. Муниципаль хезмэт стажын исәпләп чыгару тәртибе муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

17. Кадрлар эше

17.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмэт вазыйфаларын урнаштыру өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмэт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм күрсәтелгән тәкъдимнәрне жирлекнең башкарма комитетына кертү;

3) муниципаль хезмәткә керү, аны узу, хезмэт килешүе (контракты) төзү, муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләү, муниципаль хезмэт урыныннан азат итү, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итү һәм пенсиягә чыгу белән бәйлә муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмэт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмэт үткән чорда хезмэт эшчәнлегә турында мәгълүмат формалаштыру һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе мәжбүри пенсия иминияте һәм мәжбүри социаль иминият системасында индивидуаль (персонификацияләнгән) исәп-хисап турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә пенсия һәм социаль Фондның мәгълүмати ресурсларында саклау өчен тапшыру Россия Федерациясе иминиятләштерүләре;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) Жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмэт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль

хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткөрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү;

10) кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аннан нәтижәле файдалану;

11) муниципаль хезмәткә кәргәндә граждән тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләрнең һәм башка белешмәләрнең дәрәсләген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкит иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рәхсәт кәгазен рәсмиләштерү;

12) муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм йөкләмәләре, мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне, шулай ук «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткә бәйлә чикләүләрне үтәүне оештыруны;

13) муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең хокукий һәм башка мәсьәләләре буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт турындагы законнар белән билгеләнгән кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

17.2. Муниципаль хезмәт өчен килешү нигезендә кадрлар әзерләү.

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәт өчен граждәннарны килешү нигезендә, Россия Федерациясенә Мәгариф турындагы законнары нигезендә һәм нигезләмәләрне исәпкә алып әзерләүне оештыра ала.

2. Муниципаль хезмәтне үтү бурычы белән максатчан уку турунда Килешү (алга таба - максатчан уку турунда килешү) жирле үзидарә органы һәм граждән арасында төзелә һәм укуны тәмамлаганнан соң билгеләнгән вакыт эчендә күрсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт үтү буенча граждәнның йөкләмәсен күздә тотта.

3. Максатлы уку турунда килешү конкурс нигезендә төзелә.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан игълан ителә һәм жирле үзидарә органында оештырылган конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясе составына яллаучы вәкиле (эш бирүче) һәм (яки) аның вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре буенча бүлекчәдән, Юридик (хокукий) бүлекчәдән, ә мондый бүлекчәләр булмаган очракта - жирле үзидарә органы эшчәнлегенә кадрлар һәм юридик (хокукий) ярдәм күрсәтү өчен җаваплы муниципаль хезмәткәрләр, анда максатчан уку турунда шартнамә нигезендә граждән муниципаль хезмәт үтәргә бурычлы), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйлә мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал мәгълүмат күрсәтмичә чакырылган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешма вәкилләре. Бәйсез экспертлар саны Конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми санының дүрттән бер өлешеннән ким булмакта тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул иткән карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү мөмкинлеген булдырмау өчен формалаштырыла.

7. Конкурс комиссиясе рәис, рәис урынбасары, секретарь һәм комиссия әгъзаларыннан тора.

8. Максатлы уку турунда килешү төзү өчен конкурс үткөрү турундагы мәгълүмат муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгаручы басма массакуләм мәгълүмат чарасында бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында әлегә конкурс уздырылганчы бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

9. Конкурс үткөрү турунда 17.2 пунктның 8 пунктчасында каралган мәгълүматта укуны тәмамлаганнан соң граждәннар тарафыннан алыштырылырга тиешле

муниципаль хезмэт вазыйфалары төркемнәре; әлеге вазыйфаларга квалификация таләпләре; әлеге Нигезләмәнең 17.2 пунктындагы 11 пунктчасы нигезендә конкурска тәкъдим ителә торган документлар исемлегә, аларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге документлар кабул ителә торган вакыт; дата, урын һәм конкурсны үткәрү тәртибе; максатчан уку турында килешү тәүзү өчен кандидатларны бәяләү һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуралары; язма бирем темасы (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса), шулай ук башка мәгълүмати материаллар да булырга мөмкин.

10. Максатлы уку турында килешү тәүзү конкурсында Россия Федерациясенең дәүләт телен белгән һәм беренче тапкыр Урта һөнәри яки югары белемне көндәзгә уку формасы буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары хисабына алган гражданның катнаша ала. Әлеге конкурста катнашучы гражданның муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 17.2 пунктының 34 пунктчасында каралган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән гражданның җирле үзидарә органына тәкъдим ителә:

1) Шәхси белдерү;

2) муниципаль хезмәткә керүче гражданның җирле үзидарә органына тәкъдим итү өчен федераль закон нигезендә расланган форма буенча үз куллары белән тугырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт күчәрмәсе (паспорт конкурска килгәч үзү күрсәтелә);

4) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмэт эшчәнлегә турында мәгълүматлар һәм (яки) хезмэт кенәгәсе күчәрмәсе яки гражданның хезмэт (хезмэт) эшчәнлеген раслаучы башка документлар (хезмэт (хезмэт) эшчәнлегә элек гамәлгә ашырылмаган очрактан тыш)

5) Медицина оешмасының гражданның муниципаль хезмәткә керүенә һәм аны «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» гы Федераль закон нигезендә үтүенә комачаулаучы авыру булмавы турында нәтижәсе;

6) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджет акчалары хисабына гражданның беренче тапкыр көндәзгә уку формасы буенча Урта һөнәри яки югары белем алуын раслаучы белем бирү оешмасы белешмәсе, шулай ук үзләштерә торган белем бирү программасы (һөнәр атамасын, белгечлеген яки эзерлек юнәлешен күрсәтеп), гражданның уку планы нигезендә аралык аттестацияләр үзү нәтижәләре, аның үтәлеше турында мәгълүмат бар мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычлар;

7) язма бирем (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Җирле үзидарә органы җитәкчесе карары буенча әлеге бүлекнең 11 пунктына ярашлы рәвештә гражданның тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка мәгълүматларның дәрәсләнгән һәм тулылыгын тикшерү үткәрелә.

13. Конкурс комиссиясе утырышы, анда дөгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә, әлеге бүлекнең 11 пунктында күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамлангандан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уза.

6) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджет акчалары хисабына гражданның беренче тапкыр көндәзгә уку формасы буенча Урта һөнәри яки югары белем алуын раслаучы белем бирү оешмасы белешмәсе, шулай ук үзләштерә торган белем бирү программасы (һөнәр атамасын, белгечлеген яки эзерлек юнәлешен күрсәтеп), гражданның уку планы нигезендә аралык аттестацияләр үзү нәтижәләре, аның үтәлеше турында мәгълүмат бар мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычлар;

7) язма бирем (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе карары буенча әлеге бүлекнең 11 пунктына ярашлы рәвештә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка мәгълүматларның дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү үткәрелә.

13. Конкурс комиссиясе утырышы, анда дөгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә, әлеге бүлекнең 11 пунктында күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамланганнан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уза.

17. Шәхси әңгәмә өлкәгә һәм аның киләчәк һөнәри хезмәт эшчәнлегенә кагылышлы тема буенча дөгъвачы белән ирекле әңгәмә формасында үткәрелә, аның барышында дөгъвачы дөгъвачының теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатыннан конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына җавап бирә.

18. Дөгъвачының теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү түбәндәге критерийлар буенча башкарыла:

- 1) теоретик белем дәрәжәсе;
- 2) җавапның логик төзелеше;
- 3) грамоталылык һәм сөйләм культурасы;
- 4) мәгариф оешмасында дөгъвачының уңышлары дәрәжәсе, фәнни басмаларның булуы, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм мәгариф оешмалары үткәргән башка чараларда катнашу;
- 5) профессиональ мотивация булу;
- 6) жирле үзидарә органнарында практика узу.

19. Шәхси әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

- 1) өч балл белән, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, теманың эчтәлеген тулысынча ачкан булса;
- 2) ике балл белән, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар җибәрсә;
- 3) бер баллга, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, әмма тулы күләмдә теманың эчтәлеген ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәрсә;
- 4) нуль балл, әгәр дә дөгъвачы теманың эчтәлеген ачмаган булса, шактый төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәрсә.

20. Шәхси әңгәмә нәтижәләре буенча дөгъвачыга утырышта катнашучы барлык конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар кушыла.

21. Дөгъвачыларны тестлаштыру жирле үзидарә органы тарафыннан төзелә торган теоретик мәсьәләләр исемлегенә нигезендә [Россия Федерациясе Конституциясе](#), [Татарстан Республикасы Конституциясе](#), [Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының](#) жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәгә нигезләнмәләрен белүгә, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлегенә өлкәсенә караган мәсьәләләргә белүгә, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне узарга тиеш була.

22. Тест нәтижәләрен бәяләү конкурс комиссиясе тарафыннан тест сорауларына дөгъва итүче биргән дәрәс җаваплар саныннан чыгып башкарыла.

23. Тест нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе әгъзалары дөгъвачыларга:

- 1) тест сорауларының 86 - 100 процентына дәрәс җавап бирелсә, биш балл;
- 2) тест сорауларының 70-85 процентына дәрәс җавап бирелсә, дүрт балл;
- 3) тест сорауларының 51 - 69 процентына дәрәс җавап бирелсә, өч балл;
- 4) тест сорауларының 35-50 процентына дәрәс җавап бирелсә, ике балл;
- 5) тест сорауларының 20 - 34 процентына дәрәс җавап бирелсә, бер балл;
- 6) тест сорауларының 20 процентыннан да кимрәк дәрәс җавап бирелсә, нуль балл.

24. Язулы биремне дөгъвачы конкурс комиссиясе билгелэгән һәм конкурс үткәру турында мөгълүматта күрсәтелгән тема буенча басма рәвештә эзерли.

25. Язмача бирем темасы дөгъвачының [Россия Федерациясе Конституциясе](#), [Татарстан Республикасы Конституциясе](#), Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге нигезләмәләрен белүен, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеге өлкәсенә кагылышлы мәсьәләләрен белүен ачыклау өчен сайлана.

26. Язулы биремне бәяләү критерийлары булып бирелгән теманы тулысынча ачу, сөйләмнең грамоталылыгы, язма сөйләм культурасы тора.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) өч баллга, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачса;

2) ике балл белән, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар жибәрсә;

3) бер баллга, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, әмма тулы күләмдә язма бирем темасының эчтәлеген ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хаталар жибәрсә;

4) әгәр дөгъвачы язма бирем темасының эчтәлеген ачмаса, нуль балл.

28. Конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дөгъвачыга бирелгән баллар суммалана.

29. Конкурста жиңүче дип конкурс кысаларында кулланыла торган конкурс процедуралары нәтижәләре буенча иң күп балл жыйган дөгъвачы санала.

30. Конкурс комиссиясе тавыш бирү нәтижәләре конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан имзаланган протокол белән рәсмиләштерелә.

31. Конкурс комиссиясенә конкурста жиңүченә билгеләү турындагы карары жирле үзидарә органы тарафыннан конкурста жиңгән дөгъвачы белән максатчан уку турында килешү төзү өчен нигез булып тора.

32. Конкурста катнашкан гражданның аның нәтижәләре турында язма рәвештә конкурс тәмамлангандан соң бер ай эчендә хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашу белән бәйле чыгымнар (конкурс уздырыла торган урынга бару һәм кире кайту, торақ бинаны арендау, яшәү, элемент чаралары хезмәтләреннән файдалану һәм башкалар) гражданның тарафыннан үз акчалары хисабына башкарыла.

34. Максатлы укуны тәмамлагандан соң муниципаль хезмәтне мәжбүри үтү вакыты максатчан уку турында килешү белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок жирле үзидарә органы максатчан уку турында Килешүгә ярашлы рәвештә гражданның социаль ярдәм чаралары биргән вакыттан да ким булмаса тиеш, әмма биш елдан артык түгел.

35. Максатлы уку турында килешү якларының йөкләмәләре һәм җаваплылыгы Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә максатчан уку турында килешү белән билгеләнә.

36. Максатлы уку турында килешү гражданның белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатлы уку турында килешүдә каралган чыгымнарны финанс белән тәмин итү жирле бюджет акчалары хисабына башкарыла.

18. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

18.1. Кадрлар резервын формалаштыру һәм аның белән эшләүнең төп принциплары:

- муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына керту иреклеге;

- муниципаль хезмәткәрләрнең (гражданның) һөнәри сыйфатларын, аларның хезмәт эшчәнлеге нәтижәләрен бәяләүнең объективлыгы;

- муниципаль хезмәттә муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри үсеше өчен

шартлар тудыру;

- кадрлар резервына керткәндә һәм аларны һөнәри тормышка ашырганда муниципаль хезмәткәрләр һәм башка гражданның хокуклары тигезлеген саклау;

Муниципаль хезмәтнең һәр вазифасына кадрлар резервына берничә кандидатура кертелергә мөмкин.

18.2. Кадрлар резервына Россия Федерациясе гражданны, муниципаль хезмәт вазифаларына керткән һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэмин итүне гамәлгә ашыручы вазифаларны биләүче затлар, шулай ук муниципаль хезмәт вазифаларын биләүче затлар керә ала.

18.3. Муниципаль хезмәткәрне (гражданны) кадрлар резервына кертү:

1) муниципаль хезмәт үтә торган муниципаль органда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазифасы муниципаль хезмәткәрнең вазифаи үсеше тәртибендә;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазифаи үсеше тәртибендә жирле үзидарәнең башка органында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазифасы;

3) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазифасы муниципаль хезмәткә беренче тапкыр керүче гражданны өчен.

18.4. Кадрлар резервына кертү муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижеләре буенча аттестация комиссиясе тәкъдимнән исәпкә алып башкарыла ала.

18.5. Кадрлар резервы жирлек башлыгы тарафыннан расланган муниципаль хезмәтнең вакантлы вазифаларын биләү өчен жирлекнең башкарма комитетында формалаштырыла.

18.6. Муниципаль хезмәткәрне (гражданны) кадрлар резервына кертү жирлек башкарма комитеты житәкчесе боерыгы белән рәсмиләштерелә.

18.7. Кадрлар резервы Исемлеге муниципаль хезмәт вазифалары төркемнәре буенча төзелә. (Нигезләмәгә N 1 кушымта).

18.8. Кадрлар резервына алынган муниципаль хезмәткәргә (гражданны) билгеләнгән формадагы белешмә-объектив рәсмиләштерелә.

18.9. Муниципаль хезмәтнең конкрет вазифасын биләү өчен кадрлар резервына керткән затларны муниципаль хезмәт вазифасына кабул итү (күчерү), әлеге вазифа буенча вакансия булган очракта, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан башкарыла.

18.10. Муниципаль хезмәткәр (гражданны) түбәндәге очракларда кадрлар резервы исемлекләреннән төшереп калдырыла:

муниципаль хезмәтнең тиешле вазифасына вазифаи үсеш тәртибендә билгеләнү;

- муниципаль хезмәттә булуның иң чик яшендәге казанышлары;

- муниципаль хезмәтнең муниципаль вазифасын кыскарту;

- гражданның муниципаль хезмәткә керүенә яисә муниципаль хезмәт узуына комачаулаучы хәлләр килеп чыгу һәм (яисә) ачыклану.

Кадрлар резервыннан чыгару турындагы карар авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе боерыгы белән рәсмиләштерелә.

18.11. Кадрлар резервы белән эшне оештыру өчен гамәлдәге законнарға ярашлы рәвештә жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе җаваплы.

19. Муниципаль хезмәткәргә һөнәри әзерлек һәм өстәмә һөнәри белем алу

19.1. Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яктан яңадан әзерләү-муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри хезмәт эшчәнлегенең яңа төрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле өстәмә белем һәм күнекмәләр алу.

Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яктан яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләрнең белемнән камилләштерү яки һөнәри эшчәнлекнең яңа төрен башкару, өстәмә квалификация алу өчен өстәмә белем алу максатында башкарыла.

Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри яңадан әзерлек үтү кирәклеген авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе билгели.

19.2. Муниципаль хезмәткәрләрнең өстәмә һөнәри белем алуы-һөнәри белемгә ия муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен яңарту һәм күнекмәләрен камилләштерү, аларның квалификация дәрәжәсенә таләпләр арту һәм һөнәри мәсьәләләргә хәл итүнең яңа ысулларын үзләштерү кирәклегә белән бәйле.

Өстәмә һөнәри белем алу муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эшчәнлегенең конкрет мәсьәләләрендә актуаль үзгәрешләргә үзләштерү (тематик һәм проблемалы конференцияләр һәм семинарлар), тиешле һөнәри бурычларны хәл итү өчен һөнәри хезмәт эшчәнлегенең билгеләнгән өлкәсендә кайбер мәсьәләләр буенча муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен комплекслы яңарту максатында башкарыла.

Өстәмә һөнәри белем алу авыл җирлеге башкарма комитеты карары белән расланган квалификация күтәрү программалары нигезендә башкарыла.

19.3. Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яктан яңадан әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу махсус уку йортларында башкарыла.

19.4. Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яктан яңадан әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу белән бәйле җирлекнең башкарма комитеты чыгымнары җирле бюджет акчалары хисабына башкарыла.

20. Хезмәт мәгълүматы белән эш итү тәртибе

20.1. Хезмәт мәгълүматларына эшчәнлеккә кагылышлы яшерен булмаган мәгълүмат, таратуга хезмәт ихтыяҗы белән бәйле чикләүләр керә.

20.2. Хезмәт мәгълүматларына кертеп булмый:

муниципаль органнар, оешмалар, иҗтимагый берләшмәләрнең хокукый статусын билгеләүче закон актлары;

гадәттән тыш хәлләр, куркыныч табигать күренешләре һәм процесслары турында мәгълүмат, экологик, гидрометеорологик, гидрогеологик, демографик, санитар-эпидемиологик һәм башка мәгълүмат, ул торак пунктларның, гомумән гражданнарның һәм халыкның, шулай ук җитештерү объектларының куркынычсыз яшәвен тәэмин итү өчен кирәк;

җирлекнең башкарма комитеты структурасын, аның функцияләрен, эшчәнлек юнәлешләрен һәм формаларын тасвирлау, шулай ук аның адресы;

гражданнарның һәм юридик затларның гаризаларын, шулай ук мөрәҗәгатьләрен карау һәм рөхсәт итү тәртибе;

гражданнарның һәм юридик затларның билгеләнгән тәртиптә каралган гаризалары һәм мөрәҗәгатьләргә буенча карарлар;

бюджет үтәлеше һәм башка дәүләт ресурсларынан файдалану, икътисадның торышы һәм халыкның ихтыяҗлары турында мәгълүмат.

20.3. Тиешле вазифаи зат санкциясеннән башка хезмәт мәгълүматлары таратылырга (таратылырга) тиеш түгел.

20.4. Хезмәт мәгълүматларын ачкан өчен, шулай ук мондый мәгълүматны үз эченә алган документлар белән эш итү тәртибен бозган өчен муниципаль хезмәткәр дисциплинар яки законнарда каралган башка җаваплылыкка тартылырга мөмкин.

20.5. Җирлекнең башкарма комитеты бетерелгән очракта, хезмәт мәгълүматларын алга таба куллану турында карарны ликвидация комиссиясе кабул итә.

20.6. Документларны, хезмәт мәгълүматларын үз эченә алган эшләрне югалту яки бу мәгълүматны ачу фактлары турында җирлекнең башкарма комитеты җитәкчесенә хәбәр ителә һәм югалту яки ачу шартларын тикшерү өчен комиссия билгеләнә. Тикшерү нәтиҗәләре комиссияне билгеләгән җитәкчегә хәбәр ителә.

21. Муниципаль хезмәткәрнең җаваплылыгы

21.1. Дисциплинар жинаяты кылган өчен муниципаль хезмәткәрләр аңа йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен жирлек башкарма комитеты житәкчесе түбәндәге дисциплинар жәзаларны кулланырга хокуклы:

- 1) искәрмә;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

21.2. Дисциплинар хата жибәргән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ә бер айдан артык түгел), аның дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьәлә хәл ителгәнче, акчалата тотуны саклап, вазифа бурычларын үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне бу очракта вазифа бурычларын үтәүдән читләштерү муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

21.3. Муниципаль хезмәткәрләргә эш бирүче (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итү вазифаи (хезмәт) бурычын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яисә аны Россия Федерациясә законнары нигезендә жаваплылыкка тартуга китерерлек хокук бозу булып тора..

21.4 Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очрактан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

21.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче Россия Федерациясә норматив хокукый актларында билгеләнгән исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәргә үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы һәм үз хатынын (ирен) һәм балигы булмаган балаларын керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы белешмәләре тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итүгә яки аны законнар нигезендә дисциплинар жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китергән хокук бозу булып тора.

21.6 Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, «Коррупциягә каршы торы турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы торы максатларында билгеләнгән мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән өчен , әлеге нигезләмәнең 21 статьясында каралган жәзалар кертелә.

21.6.1. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 7 статьясының 7.7 һәм 7.8 пунктларында, 21, 23 статьяларында билгеләнгән хокук бозулар кылган очракта ышанычын югалту сәбәпле муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш

21.6.2. Әлеге Нигезләмәнең 7 статьясындагы 7.7 һәм 7.8 пунктларында, 21, 23 статьяларында каралган жәзалар Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм (яки) муниципаль норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан:

а) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчесенә коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча доклады, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең язмача аңлатмасы аның ризалыгы белән һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шарты белән (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендә түләтүләр кулланудан тыш);

б) тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә жибәрелгән очракта муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

- в) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;
- д) башка материаллар.

21.6.3. Әлеге Нигезлэмәнең 7, 21, 23 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тьюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве нәтижәләре исәпкә алына.

21.6.4. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупцион хокук бозу кылган очракта жәзаны куллану турында актта жәзаны куллану нигезе буларак әлеге Нигезлэмәнең 21.1 пунктының 1 яки 2 пунктчалары күрсәтелә.

21.6.5. 7, 21, 23 пунктларында каралган жәзалар муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозулар кылулары турында мәгълүмат килгән көннән алып алты айдан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлегә, ялда булу вакытын һәм коррупциячел хокук бозулар кылынган көннән алып өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча эш вакыты кертелми.

21.6.6. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез булып язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазифаи затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яки жирле бүлекчәләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән, сәяси партияләр булмаган төбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез булып хезмәт итә алмый.

21.6.7. Тикшерү узганчы, хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге муниципаль хезмәткәрдән аңлатманы язма рәвештә таләп итәргә тиеш. Әгәр ике эш көне тәмамлангач, муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәрү өчен киртә түгел.

21.6.8. Әлеге Нигезлэмәнең 7,7 һәм 7,8 пунктларында каралган хокук бозу башкарылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссиягә хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла, ул яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) дисциплинар түләтүне куллану буенча тәкъдимнәр әзерли.

Муниципаль хезмәткәрләргә тикшерү нәтижәләре турында доклад башка хокук бозган очракта, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла.

21.6.9. Әлеге Нигезлэмәнең 7, 21 һәм 23 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тьюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәве, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве нәтижәләре исәпкә алына.

21.6.10. Әлеге Нигезлэмәнең 7, 21 һәм 23 статьяларында каралган түләтүләр муниципаль хезмәткәрләргә коррупциячел хокук бозу ачыкланган көннән алып бер айдан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз

булу чорын, аның отпускта булуы чорын, нигезле сәбәпләр аркасында аның хезмәттә булмавы башка очраklarын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү уздыру һәм күрсәтелгән тикшерү материалларын муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тарафыннан карау вакытын исәпкә алмаганда кулланыла. Бу чакта ришвәтчелек буенча хокук бозу кылынган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча түләтү кулланылырга тиеш.

21.6.11. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта, түләтүне куллануга нигез буларак, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 21.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

21.6.12. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозу һәм аларның нигезләмәләре бозылган норматив хокукий актлар күрсәтелгән жезаны куллану турында яки муниципаль хезмәткәргә карата мондый жезаны кулланудан баш тарту турында актың күчәрмәсе, мотивлар күрсәтелеп, тиешле акт чыккан көннән алып өч эш көне дәвамында расписка астында муниципаль хезмәткәргә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр әлеге расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

21.6.13. Жеза федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә шикаять ителергә мөмкин.

21.6.14. Әгәр муниципаль хезмәткәр түләтелгән көннән алып бер ел эчендә әлеге Нигезләмәнең 21.1 пунктында каралган дисциплинар түләтүгә дучар ителмәгән булса, ул түләтелмәгән дип санала.

21.6.15. Эшкә алучының (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 21 статьясындагы 21.4 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы буенча, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенең үтенечнамәсе буенча, дисциплинар түләтүне гамәлдән чыгарырга хокуклы.

22. Муниципаль хезмәткәрне бүлөкләү

22.1. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын уңышлы һәм намуслы үтәгәнә, намуслы хезмәте, аеруча мөһим биремнәрне үтәгәнә һәм катлаулылыгы өчен түбәндәге бүлөкләү төрләре билгеләнә:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүлөкләү;
- 3) кыйммәтле бүлөк белән бүлөкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүлөкләрнең башка төрләре белән бүлөкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүлөкләре белән бүлөкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән бүлөкләүнең бүтән төрләре.

22.2. Дәүләт бүлөкләре белән бүлөкләүдән тыш, бүлөкләүләр куллану тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, Жирлек Уставы нигезендә билгеләнә.

22.3 Бүлөкләүләр муниципаль хезмәткәр хезмәте уза торган жирле үзидарә органының, муниципаль органның хокукий акты дип игълан ителә.

22.4. Дисциплинар жезасы алынмаган муниципаль хезмәткәрләрне бүлөкләү мөмкин түгел.

23. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру

23.1. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданныр яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм

мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр дөүләт граждан хезмәткәрләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

Хәрби хезмәткә чакырылучы гражданның үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырмыйлар.

23.1.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында дөүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә чыгымнары турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

23.1.2. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (хатыны) һәм балигы булмаган балаларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм «Дөүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда каралган, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы субъектларының законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән гамәлгә ашырыла.

23.2. Муниципаль хезмәткәр тарафыннан әлеге Нигезләмә башлыгына ярашлы рәвештә бирелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматлар, әгәр федераль законнар белән алар дөүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматларга кертелмәсә, конфиденциаль характердагы мәгълүмат булып тора.

23.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (ире) һәм балигы булмаган балаларының түләү сәләтен билгеләү яки билгеләү өчен, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган рәвештә иганәләр (взнослар) жыю өчен керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматларны куллану рөхсәт ителми.

23.4. Муниципаль хезмәткәрләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматны ачуда яки бу мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле булган затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

23.5. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, мөлкәте турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләргә мөҗбүри тапшыру яки белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләргә тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

23.6. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданның тарафыннан күрсәтелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләргә дәрәсләген һәм тулылыгын, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан күрсәтелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләргә дәрәсләген һәм тулылыгын тикшерү Россия

Федерациясенең норматив хокукий актларына ярашлы рәвештә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан тапшырыла торган мәгълүматларның тулылыгы, муниципаль хезмәткәрләрнең «Коррупциягә каршы торында» 2008 елның 25 декабрәдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәве Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

23.7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрне тапшыру турында запрослар, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданнарга, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, хатыннарына (ирләренә) һәм балигь булмаган балаларының муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә мондый гражданнар һәм муниципаль хезмәткәрләрнең балаларын биләүне дөгьвалаучы гражданнарга карата оператив-эзләү чаралары уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи затлары тарафыннан җибәрелә.

23.8 «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникацион челтәрендәге сайтлар һәм (яки) сайт битләре адреслары турында мәгълүмат, анда муниципаль хезмәт вазыйфасына дөгьва кылучы граждән, муниципаль хезмәткәр һәркемгә ачык мәгълүмат урнаштырган, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек бирүче мәгълүматны яллаучы вәкиленә тапшыралар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасына дөгьва кылучы граждән, муниципаль хезмәткә керү елына кадәрге өч календарь елда Хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр ел саен күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәрге календарь елында, муниципаль хезмәткәр вазифаларын башкару кысаларында гомуми кулланышта булган мәгълүматны урнаштыру очракларынан тыш.

2. 23.8 пунктның 1 пунктчасында күрсәтелгән мәгълүматлар муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасына дөгьва кылучы гражданнар тарафыннан, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисаптан соң киләсе елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча бирелә. 23.8 пунктның 1 өлешендә күрсәтелгән мәгълүматлар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән форма буенча бирелә.

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
_____ авыл җирлегендә
муниципаль хезмәт турында
Нигезләмәгә 1 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы _____ авыл
җирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфасына кадрлар резервына кертелгән
хезмәткәрләр исемлеге**

N т/б	Резервка кайсы вазифага кертелгән	Фамилия се, исеме әтисенең исеме	Туган елы	Милләт	Белем (нәрсә тәмамлаган, белем буенча белгечлек фәнни дәрәжә)	Биләгән вазифасы	Бу вазифада күпме вакыт эшле
----------	--	---	--------------	--------	---	---------------------	--

1	2	3	4	5	6	7	8